

GAZETA TRANSILVANIEI

Prim redactor și
redactor răspunzător;
GAVRIL POP

Intemeiată la 1838 de GHEORGHE BARIȚIU

Apare de două ori pe săptămână

Redacția:
Brașov, Str. Regele Carol I. Nr. 56--58.
Telefon: 2440.
Administrația: Calea Victoriei 35.
Telefon: 2226.

Ce ne-a rămas...

Am uitat multe în viață și desigur că valurile te iau mereu și uiți din nou alte lucruri esențiale și importante; tot atât de esențiale și grave ca și cele uitate mai înainte. Dar nu vi se pare că uităm prea repede un anumit fapt: Ardealul?...

Au trecut din luna Septembrie 1940, patru luni; patru luni de căutări, de dureroase regăsiri și de chinuitoare așteptări. Și ce-am făcut în acest timp?... Să fie numai o aparență că uităm sau trăim într-o implacabilă și crudă realitate?...

În acest blestemat și trist refugiu mi-am purtat pasul prin multe orașe. Și nu știu de ce, pe oriunde am umblat m'am simțit un străin care nu-și află locul nicăieri. Trăesc mereu cu sentimentul că am plecat de undeva fără să-mi fi împlinit acolo chemarea, fără să fi dat curs destinului și să mă întorc. Obsesia asta mă urmărește în tot ceace fac. Un provizorat fatal îmi însoțește toate actele. Deaceea poate nu pun nici o pasiune în ceace săvârșesc zi de zi și deaceea poate nu mă consum cu anumite acte până la o incandescență totală.

Ne doare prea mult despărțirea de locurile adolescenței și ne-au rămas prea multe dincolo, pentruca să ne putem găsi liniștea sau să mai putem uita. Aparența înșală câteodată, iar dacă uneori nu strigăm din toată ființa noastră că este o monstruozitate tot ceace s'a făcut, înseamnă că așteptăm tulburarea apelor din Biblie. A crede în vagi și calculate promisiuni este o copilărie; a crede însă mult, a crede fanatic că ne vom întoarce fiecare la locurile părăsite în toamnă, este o necesitate care depășește judecata și înțelegerea zilei de față. Și e îndejuns de simptomatic cred faptul că, ori cine te întâlnești, primele cuvinte se leagă în jurul întoarcerii. Dar ce-ai putea oare vorbi mai important?...

Am citit de curând, sub forma unui scurt reportaj, însemnările unui refugiat ardelean, ros de foarte multe îndoeli. Mi-a plăcut sbaterea lui și m'am simțit frate cu el.

Iată ce spune camaradul printre altele: „Nu-mi ies din inimă cazematele lăsate spre vest. Prea mult suflet am împrăștiat în ele, prea multe nopți am stat de veghe, singuri cu noaptea, și prea multe sentimente și-au oprit privirile, ceasuri și zile, spre pusta Panoniei, acolo unde, în secolul al XX-lea era o școală de teroriști...”

De un an de zile ne aflăm cu gând, cu sens istoric, cu totul, pe câmpul acela de apărare, pe frontiera aceia, care nu avea voie să se mute oricum, după orice capriciu. Și parcă nu-mi dau seama că nu sunt acolo, așa de puțin a venit din mine pe aici pe unde ne peartă comandamentul. Mă simt acolo, de rond, pe granița de vest, printre cazemate ori în camera aceia mică cu Biblia și cu Eminescu pe o masă făcută de soldații mei, cu Sf. Augustin deasupra căpătâului și cu privirile tulburate, fără semn, ale lui Avram Iancu, îndreptate spre mine oriunde aș merge, oriunde m'aș ascunde...

Iar cu câteva rânduri mai jos continuă așa:

„Era o vreme când ne țineam sufletul strâns pe hărți etnografice. Uneori parcă ne învoiam provizoriu să cedăm cu schimbi de populație vreo 10 km. dealungul graniței. Atunci căpitanul Tripsa privea melancolic pe urmele sfâșietoare ale creionului, care îndrănea să îndepărteze de noi acel cât de puțin pământ, și apoi pleca singur să-și vadă soldații cari nu aveau hărți. Iar noi ștergeam tristește urme ale creionului și ne duceam rușinași să căutăm privirile soldaților cu cari a vorbit căpitanul Tripsa. Căci el era Ardealul, nu noi cari ne-am aplecat deasupra hărților”...

Dejunul de despărțire oferit de Conducătorul Statului d-lui W. Fabricius, fost ministru al Germaniei la București

Discursul d-lui general I. Antonescu. Răspunsul sărbătoritului

București, 11. — La dejunul oferit de d. general Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și președinte al Consiliului de miniștri, în onoarea d-nei și d-lui ministru Fabricius, care ne părăsește țara, fiind chemat la Berlin spre a i-se încredința o altă misiune, au participat d-nii: Horia Sima, vice-președintele Consiliului de miniștri și Comandant al Mișcării Legionare, cu d-na; d. Al. Mocsonyi, mare maestru de vânătoare, Ex. Sa d. Chigi, ministrul Italiei, E. Sa d. Rojas y Moreno, ministrul Spaniei, E. S. d. Tsutsui, ministrul Japoniei cu d-na, d. general Hansen, E. S. d. ministru Neubacher, d. general Speidel, d. prof. M. Antonescu, ministrul justiției, d. G. Crețianu, ministrul de finanțe cu d-na, d. general Dobre, ministru subsecretar de stat, d. V. Dimitriuc, ministru subsecretar de stat, d. Al. Constant, ministru subsecretar de stat, d. prof. N. Pătrașcu, secretar general al Mișcării Legionare, d. general Ioanțiu, șeful Marelui Stat Major al Armatei, cu d-na, d. colonel Gortember, d. colonel Spalke, d. Stelzer cu d-na, d. Windecker cu d-na, d. dr. Klugkist cu d-na, d. arh. Naumann, d. Raschker, d. Schober cu d-na, d. Wenzel cu d-na, d. Kraft cu d-na, d. Linscheig cu d-na d. lt. Schlecht, d. Matthias, d. I. G. Vântu, primar general al Capitalei, cu d-na, d. ministru Crețianu, secretar general al ministerului afacerilor străine, d. O. Vlădescu, secretar general al Președinția Consiliului de miniștri, d. general Seflea cu d-na, d. Al. Telemaque, ministru plenipotențiar, d. Jurăscu, ministru plenipotențiar, d. colonel Elefterescu, director de cabinet al d-lui general Antonescu, d. G. Elefterescu, consilier de ambasadă, d. N. Dimitrescu, consilier delegațiune și d. M. Stănescu, directorul Protocolului.

DISCURSUL D-LUI GENERAL ANTONESCU

Cu prilejul dejunului, d. Conducător al Statului a rostit următorul discurs: Excelență, aparțineți unei diplomații

Rândurile acestea le-am recitat nu mai știu de câte ori, cu sete și cu mult amar. Se găsește în ele comprimată multă tristețe, prea multă melancolie și o sfâșietoare pierdere; dar și o masivă dragoste după ceva drag pierdut prin forța împrejurărilor. În ele mă regăsesc și eu și se regăsește fiecare; se regăsește toți acei cărora le-a rămas ceva acolo din problematica și din sbuciumul lor de o viață.

Ce ne-a rămas?... Dar unde sunt sătmărenii, crișenii, năsăudenii și falnicii mureșeni dela Hodac, Ibănești, Deda, Brancoveniști și Toplița?... Unde sunt clăcașii lui Goga, unde sunt Urcăneștii lui Pavel Dan și Sabinuțele lui Ion Moldoveanu?... Cari genunchi se-aplecă acum pe lespede mormântului dela Ciucea și cine mai varsă o lacrimă pe tristețele mormânturi cu cruci străambe din cimitirul Clujului, pe cari două nume înseamnă trecerea chinuții prin viață a lui Pavel Dan și Ion Moldoveanu?...

Cine va fi cules sub oblăduirea unei troite osemintele martirilor legionari Nae Ieremia, Pop, Ion Lăscăianu și Bica, uciiși mișelește pentru lăcrimă lor în Căpitan și în Invierea Neamului?...

Imi tremură condeii când pomeneșc aceste nume sfinte, — sfințite prin suferință și muncă și când las gândul printre

care și-a făcut din înfăptuiri singura locuință.

Iar eu, aparțin unei cariere care și-a făcut din exemplul tăcerii singura tradiție.

Deaceea vă rog să nu așteptați dela mine — în această ocazie — să măsoz opera Dv. în România și regretul nostru adânc în momentul despărțirii, prin prea lungi cuvinte.

Domnule ministru. Prezența D-voastră la București și misiunea Dv. în România reprezintă epoca cea mai fertilă a raporturilor dintre marile Reich și România.

CE A FOST ȘI CE ESTE AZI ROMÂNIA

Este o mare deosebire între România pe care ați găsit-o și aceea pe care o părăsiți.

Azi, România este o țară național-legionară, având o structură, o organizare și o tendință profund legate de revoluția național-socialistă germană. Ea pune un reazăm sincer și profund pe rolul marelui Germanii în Europa de mâine și în reconstrucția Sud-Estului și are o nefermită încredere în opera de dreptate și în viziunea de geniu înțelegător a marelui Führer.

Azi, România este legată prin pactul dela Berlin de Germania și-și întemeiază liniștea, securitatea și independența politică, în afară de propria ei forță, și pe această ordine nouă.

Iar acordul economic recent încheiat cu guvernul Reichului, deschide o adevărată epocă în istoria raporturilor germano-române și în propășirea noastră viitoare.

ROLUL D-LUI MINISTRU FABRICIUS

Rolul Dv. în România se măsoară cu însemnătatea istorică a acestor realizări.

Și cred că nu poate fi o satisfacție mai mare pentru Dv., pentru succesul carierei Dv. și pentru propria Dv. conștiință, decât să priviți în urmă pentru a vedea ce era Germania pentru România atunci când ați venit întrânsa și ce reprezintă (Continuare în pag. 6-a)

crucile cimitirului din Cluj, printre morminte fără lumânare.

Acolo ne-a rămas ființa: Printre cruci și morminte; pe mohorâtele străzi din Cluj — tinerețe, sbuciumata noastră tinerețe, iar prin biserici, biblioteci și prin săli de curs, candelă care nu se stinge și duhul care nu se împrăștie ca negura. Acolo ne-a rămas totul, pentruca — pe-acolo au trecut: Părvan — reflex din eternitatea românească, Bogrea — cuvânt aspru și îndemn nobil și Bogdan-Duică — condeiu răsfrâtit și minte atotcuprinzătoare. Acolo în Cluj și prin toate căsuțele satelor și cătunelor românești, pentruca de-acolo am plecat.

Iar peste ruinele cazematei dela granița de vest, pe cari Ungurii le-au putut sfărma numai după inimaginabile eforturi, să fie siguri toți că mai trece halucinantă umbra soldatului român. Există un consemn supra-pământesc pe care nu îl va călca nimeni niciodată. Deaceea se mai aud încă pe-acolo pași de soldat valah și răbufniri ciudate din străfunduri.

Ne-a rămas totul și ne vom întoarce, pentruca „ne-arată drumul morții din morminte”...

GHEORGHE STOICA

Am întâlnit un om

Intr'o dimineață bucuresteană de iarnă cu polei pe jos, ca o suclă lustruită. Nu puteai face un pas. Oamenii umblau dansând cu gesturi ciudate, iar mașinile înaintau încet, cu alunecări fantomatice și nesigure. Mașinile, această problemă tragică a Capitalei! Nu le găsești când ai nevoie de ele. Se ascund, parcă se fereșc, de clienți, parcă s'ar oferi gratuit.

În dimineața aceea am întâlnit un om... Nu stătea nici pe o catedră, nici într'un fotoliu ministerial, ci la volanul unei mașini. Era un șofer. Pe dinafară. Dar în fond, în sufletul lui, larg și profund, era un om. Rară apariție!

Când ne-am urcat în mașină, s'a uitat dureros la doliul nevestii-mii și a întrebat-o compătimitor după ciue-l poartă și de când. Apoi a pornit mașina încet, cu atenție, pe ghiața vicleană a drumului și a început să vorbească. Vorbea firesc, simplu, ca dela egal la egal, fără ostentație, fără obraznicie, cu termeni aleși, precizi, uluitori în gura lui și ce spunea era nefiresc de frumos:

„Câtă suferință e pe lumea asta!... Nici nu vă puteți închipui... Eu, în meseria mea, am ocazia să văd atâtea dureri încet, vă mărturisesc, sunt îngrozitor... Toți suferă, toți au câte o durere... Nu mai departe ca azi dimineață. Am dus la spital un copil accidentat... Era îngrozitor... Tot obrazul opărit... Săracul micuț...”

Vorbea rar, se oprea, iar spunea ceva. Și în vorbele lui auzeam vînd un suflet clocotitor și cald... L-am întrebat dacă e greu drumul.

„E greu... Alunecă rău... Dar n'am ce face... Alții nici nu ies cu mașinile acum... Dar eu m'am gândit că dacă nu iese nimeni, cine să facă serviciul ăsta?... Asta este o datorie... Lumea are nevoie de noi...”

Omul avea conștiința datoriei! El știa că meseria lui nu e numai un mijloc de trai, ci o funcțiune socială de care ceilalți nu se pot lipsi! Apoi a continuat:

„Vă spun drept că, uneori, simt așa că dacă aș avea o putere mare și simt că dacă aș vrea, aș putea să am, să fac, să nu mai suferă lumea!”

Vorbea un șofer! Vorbele acestea au tăsnit din inima lui ca un țipăt, apăsat ca o sfâșiere, ca un prea greu de suportat.

Când ne-am dat jos din mașină, a ajutat pe nevasta să treacă drumul. S'a întors la mașină și ne-a adus bagajele pe o mare distanță, fără să-l fi rugat, oferindu-se singur, dela început, ca un lucru dela sine înțeles, lăsându-și mașina vracște în drum departe. Iar când i-am dat ce i se cuvenea, nu am avut nicio discuție cu el, nicio nemulțumire. Iată un om!

Dar când ne-am despărțit l-am întrebat: „Ești legionar, nu-i așa?” Și mi-a răspuns „Da”. Și ne-am luat rămas bun cu salutul cuvenit. Și nu mai m'am mirat.

Șoferul acela m'a făcut să înțeleg marea operă educativă a Legiunii. Dintr'un mecanic, ea a făcut un om. Dintr'un individ odios, meschin și destrăbălat, a făcut un om. Un om, asta spune totul. Căci omul în înțelesul adevărat al cuvântului îl întâlnești atât de rar! Un om, fiindcă avea conștiința datoriei și își privea meseria ca pe o misiune, un om fiindcă avea un suflet bun și suferea pentru suferințele altora, un om fiindcă vroia să facă binele, om fiindcă era cinstit, simplu la vorbă și la faptă, săritor la nevoia altuia, mulțumit cu ce i se da.

Da, da! Am întâlnit un om... El nu stătea nici pe o catedră, nici într'un fotoliu ministerial, nici în amvon... ci în fața unui volan. Un om simplu și modest. Dar era un om. Și era legionar.

OCTAV SULEAȘU

Minte și inimă românească

Hungarica fides

de C. Sassu

III.

Dezastrul dela Mohaci, provocat de Unguri, constituie într-adevăr un moment crucial, nu numai pentru soarta bazinului dunărean și a peninsulei balcanice, ci și pentru întreaga lume. Căci victoria Turcilor nu pune în joc numai soarta țării și a popoarelor creștine, din aceste regiuni de graniță ale civilizației europene, direct interesate, ci însăși întreaga comunitate continentală și, în primul rând, poporul german învecinat, cel mai numeros și mai puternic susținător al acestei comunități, pentru că nu se putea prevedea dacă înaintarea otomană va mai putea fi stăvilită, după ruperea zăgazului natural al hotarului Dunării. Pericolul turcesc și asiaticul pe care-l reprezenta, se arăta cu atât mai amenințător, cu cât puterea Semilunii atinse în acel timp apogeul, surprinzând Europa tocmai într-un moment de extremă slăbiciune, din cauza rivalităților și antagonismelor dinastice și naționale, precum și a conflictelor spirituale manifestate în violența frământărilor religioase, ce imprimau un caracter de tranziție întregii perioade, anunțând, prin dramatismul lor necondițional, dinamismul tragic al lumii noi, în devenire, întemeată pe individualismul național și personal neîngrădit, pe calculul rațional și egoismul exploatare al economiei capitaliste, la al cărei amurg asistăm, cutremurați, astăzi.

În acest moment de supremă încordare, când s'a hotărât direcțiunea pe care evoluția continentală o va lua în urma slăbirii centrului său natural, prin dezorganizarea bazinului dunărean și întărirea anormală a părților sale periferice, care au impus, pentru secole, structura individualistă a stilului de viață ce l-au creat, s'a produs atât nenorocita slăbire politică a poporului german, prin dezagregarea imperiului, cât și decăderea vertiginosă a Țărilor Române, din cauza extinderii raiadelor în stânga Dunării, provocând astfel, o fatală neputință a celor doi factori etnici autentici, care singuri ar mai fi putut menține un echilibru stabil și o ordine mai firească în aceste părți. În locul lor s'au instituit formațiuni artificiale: în Germania, sub influența și protecția politice imperiuliste a regalității franceze, statele dinastice, care au împiedecat, atât timp, unificarea politică a poporului german, iar în Carpați, din voința și măririșia Sultanului. Principatul Ardelean, al nobilimei maghiare feudale, care s'a opus tuturor încercărilor de consolidare politică a acestor regiuni, prin participarea sa, împotriva imperiului german, la toate acțiunile diplomatice și militare ale unor factori geopolitici străini de acest spațiu, ca de pildă ale Turcilor, Francezilor și Polonezilor și prin stările de permanență neliniște pe care le-a creat, printr-un regim rar întâlnit de asuprirea sociale și naționale.

Necredința și egoismul strâmt al nobilimei maghiare a contribuit astfel la o restrângere a hotarelor civilizației europene, la o stânjenire a mersului evoluției și chiar la nenorocirea propriului lor popor, de pe urma secularii stăpâniri turcești.

Într-un moment de hotărâtoare verificare a rostului lor european, Ungurii și-au dovedit, în fața istoriei, rolul nefast și total lor incapacitate de a se încadra sferei de civilizație în care au pătruns și au fost tolerați printr-un capriciu al sortii. Nici sprijinul și ajutorul pe care Germanii l-au dat din belșug statului lor și nici situația favorizată, de care au profitat în urma ordinii feudale, împrumutată dela aceiași Germani, n'a putut converti nobilimea maghiară la simțul solidarității creștine și europene, tot așa după cum nici tratatele formale de moștenire, încheiate dela stat la stat, și nici chiar interesul propriului lor popor, n'a putut-o menține în lagărul german, spre a o face părtașă la lupta pentru apărarea valorilor comune. Numai pușini, recunoscând însemnătatea momentului, au înțeles interesul adevărat și datorită istorică ce revenea poporului lor. Între acești singuratici a fost și Ștefan Bathory, palatinul Ungariei, ale cărui cuvinte rostite în dieta dela Pressburg, cu ocazia clegerii lui Ferdinand I ca rege al Ungariei, merită să fie amintite, pentru că exprimau o realitate și arătau o intuiție profetică: Poporul maghiar, spunea el, „nu poate găsi decât în regele habsburgic un conducător, pentru că toate interesele sale europene îl predestinează să ia conducerea luptei împotriva Turcilor. Atâta timp cât Maghiarimea va rămânea unită și dușmană față de Turci, singura formă posibilă pentru statul lor nu poate fi decât monarhia habsburgică. Conducerea războiului împotriva Turcilor, aceasta este puterea care leagă Ungaria de el, mai mult ca orice”.

Nobilimea maghiară: în marea ei majoritate, grupată în jurul lui Zapolya, gândea însă altfel. După cum raporta trimisul polonez la dietă, „Numele Germanilor era acolo mult mai urât ca al Turcilor”, iar Zapolya însuși afirma, adresându-se straturilor reunite la Buda, că „Niciodată, cât timp vom fi încă în viață, nu vom îngădui să fiți stăpâniți de Germani împotriva libertăților noastre”, înțelegând prin libertăți, ceea ce Iosif al II-lea, va defini, peste 200 de ani, așa de succint și de plastic prin următoarele cuvinte: „Nobilimea maghiară nu se ferește de nimic mai mult în lume decât de ceea ce i-ar putea micșora veniturile și restrânge dreptul pe care-l întinde, cu dreptate sau nedreptate, așa de departe cât poate, numai ca să poată exploata mai mult pe țărâni supuși”.

Ura împotriva Germanilor, de teama stabilirii unui regim de mai multă ordine și dreptate, care, în mod fatal, le-ar îngădui postele nemăsurate de exploatare și

asuprire, a fost adevăratul testament politic pe care aristocrația ungară l-a respectat cu sfințenie, în toate timpurile, până astăzi. Ea mergea atât de departe, încât nu se mărginea numai la acțiuni diplomatice, ci le dicta și preferințele spirituale.

Această ură temătoare i-a aruncat, în toate momentele istorice hotărâtoare, în brațele dușmanilor Germaniei, făcându-i să trădeze fără ezitare, interesele comune ale spațiului central european, provocând și susținând intervenția unor factori din afară, străini de componența și nevoile sale.

Dacă înainte de Mohaci, ura înrădăcinată se mai ascundea încă sub alte aspecte, înșelătoare, după acest eveniment însă, nobilimea maghiară, stăpână pe conducerea Principatului Transilvaniei, pe care l-a și pus, în acest scop, sub suzeranitatea Turciei, a dat curs liber pornirii sale vrăjmașe, întrecându-se în acte de dușmănie față de imperiul german. Intitulându-se, spre a nu exista nici o îndoială, „facțiunea germanică”, reprezentată de o parte a Sașilor transilvăneni credincioși imperiului german și lui Ferdinand de Austria, nobilimea maghiară a ridicat la valoare de supremă datorie națională și principala dogmă politică această dușmănie fără margini.

Căci în acea vreme Casa de Austria îndeplinea încă un rol național, reprezentând singura interesele politice ale Germanismului în Sud-Est. Împotriva ei s'au îndreptat deci toate acțiunile externe ale Principatului Transilvănean, atât sub Ioan și Sigismund Zapolya, cât și sub Ștefan, Sigismund, Andrei și Gabriel Bathory, a lui Ștefan Bocskai, Gabriel Bethlen și George Rákoczy, care au căutat, fie din ordinul Turcilor, fie în solda Franței, să distrugă imperiul german, prin stabilirea unui al doilea front susținut de ei în Sud-Est, ca puterile acestuia, împărțite și prinse între două focuri, să fie mai ușor și mai sigur măcinat, fără a se gândi că distrug și ultima cetate de rezistență a ordinii continentale împotriva atacurilor puterilor periferice și introduc factorii asiatici în însăși inima Europei. Pentru atingerea acestui scop nu s'au dat îndărăt să întrețină și să fomenteze chiar prin răzcoale și trădări nemulțumirile interne din cuprinsul imperiului, fiind prețuși de dușmanii acestuia ca cele mai perfide și lipsite de scrupule unelte ale planurilor lor destructive.

Rezultatul nenorocit al tuturor acestor necurmăte străduințe a rămas, într-adevăr, de pomină în istorie, demn și de măsura autorilor lor: Nenumărate ciuntiri și diviziuni teritoriale, însoțite de pustuirea, distrugerea, mizeria și depopularea Panoniei, prin stăpânirea turcească, și a întregii Germanii, în urma războiului de 30 de ani, marasmul și dezorganizarea vieții pe un întins teritoriu de străveche civilizație, rămas în ruină, dela Marea Egee și până

Primul și ultimul concert al marelui vioanist I. Kubelik

În comuna Novokloo din Cahia, unde și-a petrecut mulți ani ai copilăriei și de unde provenea mama lui, Jan Kubelik a dat primul său concert și ultimul concert înainte de moarte.

Kubelik înbăta să cânte la vioară și deabia a fost gata cu studiile când a venit la Novokloo să arate ce poate. Acum 40 de ani, tânărul adept al gloriei mondiale a dat primul său concert în fața publicului din această comună. Au urmat apoi anii care i-au cucerit lui Jan Kubelik cele mai mari succese posibile. Oamenii care au ascultat primul său concert își aminteau totdeauna: „Nouă ne-a cântat pentru prima oară. Noi am fost acei care l-am văzut cântând la vioară ca bășandru”.

În primăvara anului 1940, după ciclul de concerte jubiliare din Praga, Jan Kubelik s'a decis să dea din nou un concert în memoria mamei sale, după o pauză de 40 de ani, la Novokloo. Acesta a fost ultimul concert public al lui Jan Kubelik. Sala era arhiplină, Jan Kubelik a cântat poate ca niciodată în viața lui. După concert a promis că va mai veni din nou la Novokloo. N'a presimțit că acesta va fi însă ultimul său concert.

la Marea Nordului și Marea Baltică, dela Rin și din Italia până la Vistula și Nistru.

Atât de departe mergea ura și adversitatea nobilimei maghiare împotriva a tot ce este german, încât a adoptat reforma religioasă din Elnefia, a lui Zwingli și Calvin, numai spre a nu primi luteranismul care avea o coloratură nemțească.

Așa încât, dacă astăzi îndrăznesc să mai susție, în revistele lor de propagandă, că există o tradiție maghiară a Ardealului, e bine să se știe prin ce s'a caracterizat această tradiție destructivă, de ură și asuprire, a unor restrânse pătri supra-puse. Singurul lucru care ne miră este că această afirmație s'a făcut în limba franceză, când era mult mai potrivit scopului urmărit și mai corespunderă spiritului tradiției moștenite, ca afirmațiile să se facă în limba engleză, într-o revistă din țara, în care Ungaria a trimes, de curând, câteva misiuni și așa de numeroși emisari, sau, cel puțin, în limba rusească. Căci în limba germană era natural ca o tradiție, formată într-un timp slăvit de istoricii unguri contemporani ca o „epocă de aur”, să nu poată fi învoată, pentru că amintirea păcii Vestfalice, simbolul ei reprezentativ, trezește în sufletul ortăării cetățean al celui de al treilea Reich sentimente prea dureoase, pentru a putea gusta farmecul pe care-l exercită încă asupra claselor „istorice” maghiare. Iar Sașii își mai aduc aminte că împotriva lui Gabriel Bathory, cel mai nestăpănit exponent al acestei tradiții, au fost siliți să recurgă la alianța Țării Românești, încheiată de Mihai Weiss, marele jude al Brașovului din trecut, pentru că, în momentele grele, adăpurile esențiale, ca cele exprimate atât de simplu în scrisoarea Domnului Alexandru Aldea către Sibieni, prin următoarele cuvinte: „dacă s'ar întâmpla să piară Țara Românească, ar pieri și ei”, se impun, în ciuda tuturor reticențelor, tănuirilor sau tăgăduirilor interesate.

C. SASSU

Poporul român și primirea lui Iisus

de Preot VASILE COMAN

Sărbătorile creștinești din miezul iernii — dela Nașterea până la Botezul Domnului — scot sufletul omeneșc din vatra lui de tihnă sau sbucium și îl ridică în sfere mai înalte, undeva mai aproape de Dumnezeu.

Sufletul adevăratului creștin, se desprinde oarecum din veștile care îi vin dela lume, ca să primească vestirile sfiute ale Cerului.

Mai ales în satele noastre — isvoare de reînviere biologică și spirituală a neamului — acest sentiment de comuniune cu Dumnezeu, este mai viu. Sunt neuitate amintirile din serile acestor sărbători în mîntea celor ce-au pornit din east. Clipe sfinte, cu povești sfinte. Părinții au o autoritate mai mare în fața copiilor în acest timp, iar sfaturile pentru viață, ce le primesc până sosesc cetele de colindători, au parca o putere de pătrundere deosebită și o miracasmă de sfințenie.

La oras, această trăire religioasă e mai de suprafață. Un film, nu teatru și o fugă de acasă la cine știe ce cadene în ajunul

anului nou, iată cam la ce se rezună simțirea orașanului în mijlocul acestor praznice de comunicare a Cerului cu pământul.

Fiecare popor are o atitudine deosebită în fața acestor evenimente din istoria mîntuirii neamului omeneșc. Fiecare neam primește deosebit pe Iisus în țara și inima lui. Și din această întâlnire suflătească cu pruncul Iisus, s'au zămislit acele producțiuni populare pline de simțiri religioase. Unele popoare au privit spre venirea pruncului Iisus, cu rațiunea rece și căutând să pătrundă cu luminile ei în tainele supranaturalului. De aci s'au născut multe crezuri, sau învătățuri greșite.

Viața românului, de om trudit, l-a împiedecat să filosofeze mult în fața acestor taine. El le-a primit așa cum s'au venit pe calea credinței. El n'a deosebit cu mîntea dogma, ci a exprinat-o în forme artistice bogate. Inconjurat de toate părțile de dușmani, el a căutat o graniță prietenoasă și aceasta a fost cu Dumne-

zeu. Dela El a așteptat „toată darea cea bună și darul desăvârșit”. Iar când i s'a vestit venirea Fiului lui Dumnezeu în lume, el a primit-o cu atâta bucurie, cristalizând-o în folklor și datini creștine.

Cred că nu este popor care să aibă în folklorul lui mai multe elemente creștine. Chiar în folklorul de cuprins diferit găsim filoaie creștine. În doine, în cântece de jale, în balade, Iisus apare nu arareori ca un „Crăișor” sau un „Făt frumos”.

Această abundență de creștinism în folklor e o dovadă de gradul de religiozitate al poporului. Folklorul este ca o oglindă. În el se resfrânge sufletul poporului.

În cele ce urmează vom să desprindem numai câteva nuanțe deosebite ale atitudinii suflătești a poporului nostru în fața Nașterii lui Iisus, așa cum reies din colindele și datinile noastre de Crăciun.

Mai întâi, poporul nostru nu prăznuște la Crăciun numai amintirea Nașterii Domnului. Pentru el, Crăciunul nu este un fapt sfânt, care s'a întâmplat cândva în istorie, pe care numai să-l comemoreze. Nu! El prăznuște Nașterea Domnului ca și când s'ar întâmpla acum. Iisus se naște în fiecare an. Merge cu colindătorii din casă în casă, cari „aduc pe Dumnezeu”. Gazda pune la masă nu pe colindători, ci pe însuși Iisus. Colindele noastre pun a-

proape toate accentul pe cuvântul „astăzi”:

„Astăzi s'a născut
Cel făr de început
Cum au spus prorocii”.

În alt colind, colindătorii întrecăbă pe gazdă pentru cine au gătit „o masă atât de aleasă, cu față de masă de mătasă, cu bucate bune, cu colac de grâu, cu vas de vin și paharul plin”?

La aceste gazda răspunde:
„Eu n'am fii de botezat
Nici feciori de cununat
Eu aștept pe Dumnezeu
Dumnezeu cu soțul său”.

Să-mi petrec cina cu ei”.

(Viciu: Colinde, pag. 94).

Colindătorii invită pe boieri să se scoale, să întâmpine pe Hristos, să aprindă o lumânare, o candelă la icoană:

„De îl vedeți pe Hristos
Cum vă vine de frumos
De frumos, de curios”.

Iar când pleacă zic:
„Nei pleacă și Dumnezeu rămas”.

Poporul colindă astfel, pentru că așa crede. Dealtfel acest sentiment de actualizare, de trăire în prezent a evenimentului sfânt, e conform cu dogma ortodoxă, și se vede și la praznicul Bobotezii. Atunci cântarea bisericăscă zice: Astăzi firea

România legionară în oglinda presei germane

În numărul de Crăciun al cotidianului „Deutsche Allgemeine Zeitung” a apărut un judicios articol al publicistului Willy Beer, în care autorul se ocupă de noul stil de viață al poporului japonez, francez, spaniol și român.

În țările amintite își fac drum tot mai larg tendințe puritane, în ultimul timp. Așa bunăoară, în Japonia nu se mai admite să apară femeile dela baruri cu brațele goale, casele de ceaiuri nu se mai deschid decât după ora cinci, iar la restaurante s'au fixat prețuri minime, care constrâng pe consumatorii mai mult la sădări, decât la îndestularea poftelor stomacale. — În Spania s'a ordonat, oficial, un program precis al muncii zilnice, fixându-se începerea activității de dimineață înainte de ora 11, nepermițându-se să se prefacă, de acum înainte, noaptea în zi. — Din Vichy pornește condamnarea oficială a huzurului și a traiului prea îmbelșugat, condamnare concretizată în afirmația: „aperitivul e cauza tuturor nenorocirilor”. Nu e deci o întâmplare — subliniază autorul dela amintitul ziar german — că simptome identice apar, în același timp, pe diferite locuri ale globului.

În ceea ce privește starea de spirit din România, d. Willy Beer își exprimă convingerea, că revoluția legionară nu a creat numai o nouă ordine politică, ci a dat prilej la o transformare radicală în însăși felul de viață al poporului român. Tendințele acestea de înnoire, de simplificare și purificare se observă până și în noul ritm de viață ce se străduiesc să-l imprime legionarii în capitala țării sau, mai limpede, în dorința gardiștilor de a-și vedea orașul principal încadrat în altă parte, într-o regiune agricolă, în vederea creerii unui climat moral, renăscător al virtuților străbune. Spre deosebire de tendințele de înnoire vagă a altor popoare, Garda de fier din România și-a alcătuit un program precis, care depășește sfera strict politică și tinde să pătrundă adânc în structura socială. Conducătorii statului național-legionar își reamintesc astăzi de porunca Căpitanului, în înțelesul căreia trebuie să se pună capăt unei capitale îmbăcșite de atâtea și atâtea manifestări străine de sufletul săntos și robust al poporului băștinăș. Nu e deci de mirare că tendința Gardii de fier e să imprime și în latură socială un nou stil de viață, condamnând cu toată energia apucăturile „de civilizație europeană”, ce le cultivă anumite cercuri orașanești, mai ales cele bucureștene. După toate semnele, gardiștii se vor pune deacurmezișul unei dezvoltări de falsă civilizație, pe care o consideră nefastă pentru propășirea poporului român.

Neînțelegerea ce stăpânește între marea majoritate a populației de structură rural-țărănească și între relativ puținii

imitatori ai unui „progres”, copiat în mod servil și colportat mai ales pe străzile Capitalei, a trebuit să ducă, fatal, la noulă tendințe de reformare socială. În România nu s'a schimbat așa dar numai metoda de conducere, ci tendințele de înnoire se îndreaptă acum mai ales spre fixarea unui nou fel de a trăi. Nu mizeria, nu lipsa materială dictează, la Români această ținută de aspră stăpânire de sine și de conștiință modestă, ci o concepție superioară despre rostul vieții impune această atitudine demnă ce se cere să fie cât mai grabnic generalizată. Conducătorii noului stat legionar român privesc în acest stil de viață austeră, simplă și nefalsificată, garanția refacerii naționale prin întărirea instinctelor unui popor robust, căruia viitorul îi rezervă o frumoasă înălțare morală. Mișcarea legionară ia, fără șovăire, asupra sa odiul întoarcerii la modul de viață „pre-european”, în convingerea fermă că stilul de viață de falsă europenizare de ieri, prea a pus stavilă unei dezvoltări politice sănătoase, în timp ce noul fel de trai îi va conduce pe toți Români deopotrivă la bunăstare, îndestulare și mulțumire.

În numărul de anul nou al aceleiași cotidian publică d. Johannes Schumaan, corespondentul din București, un interesat articol despre „România în fața noulor perspective”, în care analizează starea de spirit din statul legionar român. O profundă liniște și o mare încredere domnește, în România, de când frâncile guvernării au fost luate de Generalul Antonescu și de colaboratorii săi legionari, cărora le-a reușit să creeze în scurtul interval de abia câteva luni o așezare politică, socială și economică, care nu va întârzia să aducă roadele dorite. Țăranii, meseriașii și celelalte pături sociale își văd de lucrul lor, exprimându-și încrederea în noul lor conducător, fapt care se reoglindește și în presa română. Peste intrigile și zvonurile Englezilor se trece în România legionară cu zâmbet de diplomație, cu nuanțe de fină ironie. Marea majoritate a poporului român își dă perfect seama că salvarea țării îi vine dela axa Berlin—Roma, încadrându-se în mod conștient în politica preconizată de aceste mari puteri, cărora anul 1941 le va aduce izbânda finală. Opera de reconstrucție a statului, de reorganizare a economiei prin exploatarea bogățiilor naturale ale țării — care în marea lor majoritate se află în teritoriul ce a rămas României — se săvârșește în spirit legionar. Și acesta e poate cel mai mare câștig al României în aceste ceasuri de grea cumpănă națională: restabilirea echilibrului politic, economic și social, isvorit din fapta curajoasă și plină de jertfă a Mișcării Legionare. I. JH.

Subofițeri englezi osândiți pentru furt într'un magazin dărămat de bombe

Stockholm, 11. — Corespondentul londoniez al ziarului „Dagens Nyheter” comunică, că tribunalul din Winchester a

condamnat doi subofițeri la 10 ani muncă silnică, pentru delictul de furt într'un magazin distrus de explozia unei bombe.

apelor se înnoște, iar într'un colind se cântă:

„Astăzi Hristos în Iordan
„Se botează de Ioan”.
Exemplele s'ar putea înmulți. Le cred însă suficiente spre a arăta că poporul nostru trăește viu, în prezent, actualizează și-și apropie evenimentul sfânt prăznic.

O altă caracteristică a sufletului românesc văzută prin oglinda datinilor de sărbători este tendința de a vedea participând la bucuria praznicului, alături de el, întregă natura, universul întreg. După o credință populară din Bucovina, se spune că numai luna luca pe cer până la nașterea Domnului. Atunci „răsări luceafărul de seara, „Pământul s'a înnoit, pomii s'au altoit, de roadă bună au adus”.

Nașterea Mântuitorului aduce învoirea întregului cosmos. Aceasta corespunde cu o nouă creație:

Isus se naște:
„Ca să stăpânească
Cerul și pământul
Și pe noi dearândul”.

Odată cu venirea Mântuitorului se reabilitează nu numai omul, ci și celelalte făpturi și întreg cosmosul.

Grăul e făcut din carnea Domnului Hristos, deaceia colindătorii cer:

„Un colac de grâu frumos
Din pielea lui Hristos”.
Din trupul Său a isvorit viața creștină și belșug pământesc.

În noaptea sfântă, poporul crede și colindă, că cerurile se deschid și natura se închină.

Ca unui stăpân al ei, îi slujește, copacii se pleacă până la pământ:

„Ploaia caldă de nu-l scaldă
Neaua ninge, nu-l atinge,
Vântul tragă, de-l leagăna”.

Stălpii ieslei se prefac în făclii, nuielele din care era îngrădită ieslea, în lumini mici:

„În iesle pe flori de fân
Unde Domnul naștea
Pașiște verde creștea
Din plociuni făclii ardea
Din grădele
Luminele
Din păite
Luminițe”.

(T. Pamfile: Crăciunul, pag. 53).

Însfârșit, mai amintim încă o notă specifică a sufletului românesc, desprinsă din tezaurul mare al folklorului religios. A-

Impotriva falsificărilor noastre

Sărbătorile — cu osebire cele ale Nașterii și următoarele — dau nu numai răgaz de odihnă, ci ele sunt, în același timp, cel mai potrivit prilej de meditație, de adâncire în noi. Sunt ocazii rare, când omul, părăsind pentru un moment lupta de fiecare zi, află puțința unei confruntări cu el însuși și cu faptele sale. Se caută în tot ceea ce adună acolo în fund de suflet, în tot ceea ce zilnic strănge și păstrează ca sens al vieții. Deaceia, nu știm cum, faptele care sunt observate sau trăite într'o asemenea stare de suflet, capătă o anume interpretare, primesc un înțeles altul decât l-ai fi dat într'o zi oarecare.

Nu mai așa se poate explica de ce, în zilele sfintelor sărbători, observând anumite prefaceri în viața și în lumea satelor, am fost așa de profund mișcat de aceste înstreținătoare schimbări.

Cine nu știe că, ceea ce creează specificul, caracterul nostru cu totul aparte și original, în bună parte, sunt datinile și obiceiurile de sărbători. Cine nu știe de asemenea, că portul și jocul nostru, au fost elemente așa de sigure întru păstrarea bunurilor noastre etnice și că alțințarea lor, nu a fost nicidecum cu puțință dealungul veacurilor. Ele au constituit dimpotrivă — și cu osebire pentru lumea românească de dincoace, armele puternice ale colectivității noastre întru lungă rezistență.

Nu putem ști, totuși cum, în urma întregirii neamului, și în ultimul timp cu osebire, tot ceea ce forma capitalul nostru de etnicitate — în port, în datini și jocuri — a început, an de an, să se piardă, să fie părăsite, să se spulbere. S'a ajuns astfel astăzi ca urmașii, copiii chiar, să nu mai poarte haina părinților, să nu mai știe colinda lor, să nu joace — ba mai mult — să suradă, când aceștia își joacă dansurile lor străbune. S'a ajuns așadar, ca acolo, în lumea satelor noastre, să se uite cu fiecare an, mereu câte puțin din ceea ce făceau, din ceea ce știau părinții.

Am făcut în zilele acestor sfinte sărbători cari au trecut, aceste descărătoare, dar adevărate constatări.

În seara de Ajun, colindătorii — acei pușini cari au fost — n'au mai cântat acolo la fereastra caselor țărănești, adevăratele Nașterii, cu sentimentul acela al trăirii unor momente mișcătoare. Niciunul, nu simțea desprinzându-se din rostirea slovelor, acea cutremurătoare credință, cu care erau deprinși cei dinaintea noastră. Toți se doreau să isprăvească mai repede, să-și ia darul și să grăbească pentru a câștiga cât mai mult; deaceia, poate, cei mai mulți gospodari le-au înțuciat porțile.

Biserica, deși plină, arată și în satul nostru și în cele din jur, deosebirea mare, diferența care își apare imediat, între cei mai bătrâni și cei tineri. Cei mai în vârstă, poartă, cu aceeași simplitate, dar și cu aceeași statornicie, vechiul port. Acela e singurul pe care îl știe. Cei tineri însă, nu mai îmbracă nici cămășa albă, nici cioarecii, nici căciula. Înghetă și ei cu hănuțele subțiri, cumpărate de pe la fărșuri, în loc să poarte lăna groasă și călduroasă a îmbrăcămintei vechi și românești.

Desigur, pentru cine le observă toate

acestea — mai ales în veacul de astăzi, cel al recuceririi noastre proprii, — această înstreținare a ceea ce marca distincția noastră fizică, nu poate fi decât extrem de dureroasă.

Am vrea ca aceste schimbări să se fi săvârșit numai în părțile noastre de aici de prin jurul Brașovului. Am fi bucurosi să știm, să avem convingerea, că ele au rămas aceleași nealterate, încolo în lungul și latul țării. Știm prea bine însă, că acestea nu constituie un fenomen izolat, mărginit doar la câteva sate sau la un județ. Sunt acestea, înstrăinări cari se înfăptuiesc pretutindeni și deacurmezișul cărora nimeni nu s'a așezat. S'a asistat nepăsător la această dramă a înstrețării noastre, aflând în ea, doar motive de ironie și de tot soiul de glume.

Relevăm încă ceva, tot atât de împovărător pentru sufletul nostru românesc.

În după amiaza unei zile din trecutele sărbători, după cum știam că este obiceiul, am fost la jocul pe care îl fac flăcăii și tot tineretul satului. Nu s'ar putea spune căa fost un joc românesc. Nu s'au cântat în răstimpul celor câteva ceasuri cât am stat acolo, niciunul dintre acele dansuri cari se jucau — și numai acelea — cu numai douăzeci de ani în urmă. Dimpotrivă, numai valsuri, tangouri, foxtrot-uri și alte asemenea dansuri, aduse care — și din toate părțile. Privind acestea, fiecare va fi desigur de acord, în a spune că bine au făcut acești tineri cari, dând încolo hainele românești, s'au îmbrăcat strein ca să danseze un tango. Cioarecii și cămășa albă nu puteau suferi, în niciun caz, acele schimonosiri de joc.

În această ofensivă de înstreținare, se vede treaba că mergem în toate direcțiile. Cei care știu puțină carte, se străduiesc să schimonosească limba și toate credințele. În lumea satelor s'a apucat pe drumul înstrețării a tot ceea ce facea fondul, forma și existența noastră românească, cu tot specificul ei.

În fața unor asemenea strămbătăți ale adevărilor, Mișcarea Legionară — încă din primele ei începuturi, a luat atitudine dărăz și hotărâtă. Pornită din adâncurile neamului, ea este chemată să restitue, să întregască tot zăcămintul nostru de românieș în toate manifestările lui.

Noi am relevat aici, doar două sau trei fețe ale acestor probleme, apărute întâmplător în fața, din prilejul sărbătorilor trecute, când, după cum scriam la începutul acestor rânduri, gândurile capătă nu știu ce emoție în desfășurarea lor.

Pornită ușor, pe neobservate și izolat, aceeași formă de înstreținare, de uitare a ceea ce am fost noi cândva, a ajuns să lase urme — din nepăsarea și din chiar îngăduința conducătorilor de ieri — în toate părțile.

Veacul legionar va trebui și aici — după ce va întregi țara — să reîntregască sufletele, cu toate fețele lor, pocite odată, de vremuri și oameni cari nu aveau inimă românească.

CONST. P. TAUS

cest cosmos uriaș, care ia parte și se transfigurează la nașterea Fiului lui Dumnezeu, apare de multe ori ca cerul și pământul românesc.

Isus s'a născut la noi, pe plaiurile noastre. El a vrut să se nască, și la alte neamuri, dar acelea nu l-au primit; au dat drumul căinilor și șoimilor.

Dacă a văzut așa, Domnul a coborât drept în „țara românească”. Unde:

Bine-am nimerit
bine ne-am primit
(cutare) om bun
om bun și bătrân...
în cas' ne-am băgat
la vatră ne-a pus
focul ne-a aprins
masă ne-a întins”....

Această laudă, ca să-i zicem așa, este de fapt justificată. Poporul nostru a crescut cu adevărul lui Hristos. El s'a născut creștin. N'a trăit vreun timp fără credința în Hristos. Nu s'a încreștinat cu forța ca Bulgarii, nici nu și-a schimbat legea pentru motive politice și coroane apostolice, ca Ungurii.

Oridecâteori ne aplecăm și gustăm din tezaurul datinilor noastre strămoșești, nu

se poate să nu ne cuprindă un simțământ de mândrie și încredere în destinul neamului. Acest neam — a spus I. P. S. Mitropolit Nicolae dela Sibiu de Anul Nou — „este o realitate pe care nici un joc diplomatic nu va fi în stare să o disloce sau să o ștergă de pe pământul ei”.

De mândrie, pentru că din aceasta realitate a sufletului românesc au isvorit aceste producțiuni artistice bogate în simțăminte religioase — și mult superioare celor de acest fel la neamurile vecine sau conlocuitoare. Este și aici o mărturie că acest neam a fost stăpânit numai materialicește și politicește sute de ani. Din punct de vedere spiritual, al puterilor lui de realizare el a fost adevăratul stăpân, care a împrumutat și altora cultura și vrednicia lui.

Un sentiment de încredere ne cuprinde în fața acestor datini, deoarece nu se poate ca un popor care e'a legat atât de strâns de Mântuitorul lumii, care a avut atâta credință și nădejde în Dumnezeu, să nu ajungă odată la lumină, ca să-și poată împlini chemarea lui.

Preot VASILE COMAN

Dela Asociația Refugiaților și Expulzaților din Ardealul cedat

Toți refugiații și expulzații din Ardealul de Nord, aflați în Brașov, sunt rugați să se prezinte cel mai târziu până la data de 15 Ianuarie 1941, la Biroul refugiaților dela Ajutorul Legionar, Piața Li-

bertății, unde vor completa formulare în legătură cu averile lor rămase în teritoriul cedat.

COMITETUL

Aviz pentru refugiați și expulzați

Se aduce la cunoștința tuturor refugiaților și expulzaților din municipiul și județul Brașov, că pot primi consultații medicale gratuite după cum urmează:

Pentru boli interne: Dr. Gherasim Alexandrina, orele 9—11, la Spitalul Mărzescu-nou; Dr. Ardelean Matilda, orele 3—5, Asigurările Sociale; Dr. Stanciu Vasile, orele 12—1, Serv. Medical C.F.R. Gară; Dr. Păcurariu Ovidiu, orele 12—2, Serv. Dispensarul Policlinic.

Pentru chirurgie: Dr. Ungureanu Valeriu, orele 9—11, Spit. Mărzescu-nou; Dr. Gherasim Mihail, orele 9—11, Spit. Mărzescu-nou.

Pentru copii (puericultură): Dr. Bologa Elena, orele 10—12, Disp. Călărășeanu-Blumăna, Calea Victoriei; Dr. Penes Felicia, orele 10—12, Asig. Sociale; Dr. Elena Mocanu Dumitru, orele 10—12, Dispensarul Policlinic; Dr. Dorcea Eugen,

orele 1—12, Disp. Policlinic.

Pentru dermato-venerice: Dr. Tarquinu Pricu, orele 8—10, Disp. Policlinic; Dr. Ioan Roman, orele 8—10, Disp. Policlinic.

Pentru boli de femei și ginecologie: Dr. Sughin Olga, orele 3—5, Casa Asigurărilor Sociale.

Pentru boli de ochi, nas, gât și urechi: Dr. Pușcariu Iosif, orele 10—12, Spitalul de ochi; Dr. Mircea Suciu-Sibianu, orele 9—11, Dispensarul Policlinic.

Pentru tuberculoză: Dr. Chirculescu Dumitru, orele 12—2, Dispensarul Policlinic.

Pentru radiologie: Dr. Găldău Dumitru, orele 12—1, Dispensarul Policlinic.

Pentru dentistică și stomatologie: Dr. Ungureanu Alexandrina, orele 9—11, Sp. Mărzescu-nou; Dr. Cristian Alexandru, orele 8—10, Dispensarul Policlinic.

Comisiunea de reprimarea sabotajului a condamnat doi indivizi la deportare în lagăr

Brașov, 11. — Comisiunea de reprimarea sabotajului, instituită pe lângă Tribunalul din Brașov, a luat în dezbateri câteva cazuri de sabotaj, în ședința ce s'a ținut în săptămâna aceasta.

Au fost condamnați: Boroș Ludovic din Brașov la 45 zile lagăr pentru faptul că

a ținut în depozitul personal o cantitate de alimente mult mai mare decât cea înădănită;

Marcovici Eugen, comerciant din Brașov, la una lună lagăr pentru faptul că nu a afișat prețurile pe marfă.

ATENȚIUNE!

MARE MAGAZIN DE RADIO ȘI ARTICOLE TEHNICE
LABORATOR DE INSTALAȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE
RADIO ȘI ELECTRICITATE

C. DRĂGHICI

BRAȘOV

Strada A. Coresi No. 1

Spectacole pentru muncitori

În răstimpul care le rămâne liber după cele opt ore ale muncii de fiecare zi, dacă nu pentru o solidă cultivare, cel puțin pentru bună și frumoasă petrecere, cei mai potriviți și mai gustat mijloc este cel al spectacolelor.

Se știe câtă influență poate avea asupra oamenilor — indiferent de formația intelectuală sau de orizontul cultural — cel posedă — teatrul și, pentru că e mai obișnuit, cinematograful. Repetăm, dacă ar fi numai delectarea, fără niciun folos al minții, și-ar fi deajuns.

Cunoscându-se aceste binefăcătoare influențe ale spectacolelor pentru viața muncitorilor, s'a format acea echipă de artiști ai teatrului pentru muncitori, care, în turneele pe care le-a făcut prin toate orașele țării, a obținut remarcabile succese, deopotrivă materiale și morale.

Desigur, cu un spectacol teatral, în decurs de o lună, nu se poate face mare lucru, mai ales, într'un oraș ca Brașovul, unde, numai o parte, o foarte mică parte dintre muncitori pot asista.

Pentru umplerea acestui gol și mai ales pentru împlinirea unui desiderat pe care l-a manifestat și-l manifestă mereu lumea muncitoare, s'a hotărât organizarea săptămânală de către fiecare cinematograful a unor spectacole pentru muncitori, la un preț care, desigur, să permită fiecărui lucrător — împreună cu familia lui — a lua parte.

În parte, aceste lucruri s'au făcut. Eran uneori câte trei zile pe săptămână, când — pe rând — cinematografele locale ofe-

reau câte un spectacol în sălile lor, care se masau de muncitori cu familiile lor. Și nu s'ar putea spune — cu tot prețul mic de 12 lei ce se percepea drept taxă de intrare, că aceste prezentări se vor fi făcut cu deficiențe sau se vor fi suportat alte — te miri ce — neajunsuri.

Dacă, astfel, spectacolele nu au fost păgubitoare nici pentru patronii săliilor de cinematograful și în plus, au însemnat unele prilejuri atât de fericite pentru petrecerea câtorva ceasuri pe săptămână, nu înțelegem, nu putem ști de ce aceste spectacole dela o vreme încetează să mai fie. Nu putem înțelege, mai ales, cum de s'a putut, ca în răstimpul acestor sărbători, niciun cinematograful să nu pună la îndemâna zecilor de mii de lucrători din orașul nostru un spectacol pentru ei și numai pentru ei.

Sunt în orașul nostru patru cinematografe. Dacă fiecare din ele, la sfârșitul zilelor de prezentare a filmelor ar face un spectacol pentru muncitori, s'ar putea avea patru după amiezi, în care lucrătorii să aibă posibilitatea unei bune petreceri a timpului liber.

Desigur, unor asemenea spectacole speciale pentru muncitori, s'ar cere un repertoriu anumit pentru înțelegerea și folosirea lor. Dar până se va ajunge la îndeplinirea acestui desiderat, filmele care sunt prezentate publicului, să fie arătate și muncitorilor și aceasta de fiecare cinematograful și în zile în care să nu coincidă.

Dar despre aceasta vom reveni.

C. P. T.

Publicațiune

Aducem la cunoștința tuturor morarilor din județul Brașov, că în conformitate cu articolele 22 și 24 din Decretul de Valorificare a Grâului, sunt obligați a ține și conduce regulat registrul pentru evidența operațiunilor de măcinș și să elibereze bonuri de măcinș din carnete vizate de către Ad-ția de Constatate Indirecte Brașov, pentru făina eșită din moară.

Sunt scutite de a ține registrul numai morile țărănești din comunele rurale, cu maximum două pietre, fără site, fiind puse în mișcare de apă. Acestea însă sunt și ele obligate a emite bonuri de măcinș vizate.

Abaterile constatate vor fi sancționate, cu amendă dela Lei 2000—50.000.

Ad-ția de Constatate Indirecte Brașov.

Karl Essigmann

fondat 1879

Articole de copii,
lingerie, ciorăpărie
și manufactură

BRAȘOV

Piața Libertății No. 16

Mare industrie chimică din Ardeal

caută spre imediată angajare: 1 laborant, meseriaș, absolvent al școlii de arte și meserii superioare, eventual cu carte pentru laborator de chimie, având de executat analize și conducând evidențe, statistici. — 2 absolvenți ai școlii de arte și meserii superioare, sau lăcătuși, dintre care unul să cunoască eventual repararea, ajustarea și punerea la punct a vagoanelor și locomotivelor, pentru a deveni șeful depoului, iar al doilea maestru de uzină.

Condițiuni: Origine etnică români, stagiul militar satisfăcut, complex sănătos, seriozitate și conștiinciozitate absolută. Reflectanții pot face ofertă detaliată cu descrierea activității până în prezent și indicarea pretențiilor. A se adresa la Administrația ziarului. 1—3

GRAND HOTEL LAFAYETTE

BUCUREȘTI

CALEA VICTORIEI 11

Cel mai bun și confortabil

HOTEL AL CAPITALEI

— Prețuri moderate —

358

Conferință cu notarii comunali la Prefectura Brașov

Brașov, 11. — În ziua de 10 Ianuarie 1941, s'a ținut la Prefectura județului Brașov, o conferință administrativă, la care au participat d-nii: Ion Ig. Mircea, subprefectul județului, sublocotenent Toargă Dumitru, ofițer delegat economic al Ministerului Coordonării Statului Major Economic, pe lângă Prefectura județului Brașov, Ilic Giurcovici, șeful serviciului administrativ, împreună cu toți notarii comunali din acest județ.

Conferința a avut ca scop aprovizionarea generală a județului cu alimente de prima necesitate și de mare consum.

Pentru bunul mers al aprovizionării și raționalizării consumului s'au dat dispozițiuni ca toate cantitățile de cereale aflătoare la locuitori să fie comunicate autorităților, dând în acest scop instrucțiuni ample notariilor prezenți la această conferință.

RISIPĂ de lumină

ȘI TOTUȘI

ECONOMIE mare la curent

Tungram KRYPTON

Produs de
Fabrica Românească de becuri
TUNGSRAM S. A. R.
BUCUREȘTI

Mica publicitate

De vânzare una casă cu 5 camere în str. Octavian Goga Nr. 152, Brașov. Preț: Lei 280.000. 1—2

De închiriat 3 camere, bucătărie, baie, etc., în Str. Avram Iancu Nr. 45 și 4 camere, bucătărie, baie etc., în Str. Crucii Nr. 44. Informații în Calea Victoriei Nr. 35. Telefon 3153. 215 3—6

De închiriat o prăvălie în poziție bună și locuință în Satulung. Informațiuni la ziar. 423 3—3

Se caută vânzătoare, cu oarecare garanție, cunosătoare a limbilor română și germană, pentru imediată angajare. Inform. la tutungeria din str. Regele Carol I, Nr. 9. 1—3

Se caută conducător pentru magazinul de coloniale al cooperativei „Gh. Bariț”. Brașov. Solicitanții vor înainta oferta la d-l Butnariu, Primăria Municipiului Brașov. 24 1—2

Căutăm conducători de locomotivă cu experiență, origine etnică română, pentru căile ferate de pădure. Regnicolara Tâlmăciu I, jud. Sibiu. 1—2

Educator distins, normalist, prepară elevi curs secundar inferior și primar, convenabil tuturor. Str. Iancu Vacărescu No. 20. 25 1—2

FARMACII DE SERVICIU

În timpul dela 11—18 Ianuarie vor face serviciu peste amiazi, noapte și Dumineci farmaciile: Ferdinand Jekelius, la „Speranța” din Str. Regele Carol I, No. 17 (fostă Str. Porții 23) și Victor Klein, la „Co-roana de aur” din Str. Brâncoveanu 3 (fostă Str. Ecaterinei 7).

ANUNȚ

Se aduce la cunoștința celor interesați că examenele de calificare profesională au început în luna Ianuarie 1941.

Toți acei ce posedă adeverințe albastre și roșii, precum și cei ce au cerut aprobarea Inspectoratului Muncii pentru admitere la examen, vor consulta listele de examene afișate la Camera de Muncă.

Acei care nu se vor prezenta la examen în această sesiune, vor pierde dreptul de a mai lucra, deoarece toate adeverințele și certificatele eliberate de noi vor fi declarate nule, începând cu 31 Ianuarie a. c.

Mici economii pentru Ajutorul Legionar

În marele efort, pe care România Legionară, în frunte cu conducătorii ei, îl face spre a da piept cu multiplele greutăți actuale, pentru consolidarea tot mai temeinică a țării, trebuie să se încadreze și străduințele zilnice ale fiecăruia din noi, ale fiecărui cetățean conștient de clipele de răscruce, mari, ale prezentului.

În ciuda preocupărilor noastre de fiecare zi, cu tot traiul greu, trebuie să găsim momente de răgaz, când să răspundem conștiinței noastre, care ne întrebă adeseori, stăruitor: ce ai mai făcut, ce ai mai putea face pentru neam și țară?

Cunoaștem cu toții vechiul și frumosul obicei de a răscumpăra.

Cununi destinate morților noștri dragi și a da acest obol pentru scopuri caritative, de binefacere. „Masa studenților Virgil Onițiu”, din Brașov primea des astfel de oboluri, cu un scop atât de frumos și le înregistra cu mulțumită. În același fel s'ar putea răscumpăra de pildă felicitările cu ocazia sărbătorilor și câți bani nu s'ar putea îndrepta spre ajutorarea deaproapelui, din economisirea cheltuielilor pentru timbre, plicuri, bilete de vizită, etc. destinate felicitărilor.

Facem deci un călduros apel la toți Românii, la toți bunii cetățeni, să-și oprească o clipă pasul grăbit și să se îndrepte cu gândul la cei năpăstuiți de soarte, la cei în nenorocire, la bieții copilași lipsiți de cele necesare și să-și zică: adun și eu azi 3 lei, mâine 2, poimăine 4 și când am adunat 20 de lei îi dau Ajutorului Legionar, din micile mele economii, odată pe lună, de două ori, de trei ori, dacă pot.

Cu timpul, încetul cu încetul și cel mai grăbit și de sine preocupat oaspe pe acest pământ, își va da seama, că nimic nu-i procură omului mai multă satisfacție sufletească, decât ideea, că am aprins un opaiț, cât de modest, de lumină, de căldură sau de mulțumire, în căminele scunde și sărăcicioase ale atâtor nevoiași.

I. B. L.

INFORMAȚIUNI

D. primar al Municipiului Brașov, Ing. Ioan Ionică, mulțumește pe această cale călduros tuturor aceluia, cari au știut să-l feliciteze cu ocazia Sft. Sărbătorii ale Nașterii Domnului, Anului Nou și Sft. Ioan.

Rectificare. În numărul trecut al ziarului nostru, în reportajul cu serbarea Bobotezei a apărut între cei prezenți numele d-lor dr. Traian Trifan, prefectul județului, av. Traian Marian, șeful organizației județene și cdt. legionar V. Bordeianu, ajutor de primar, cari nu au fost de față. Facem cuvenita rectificare.

În ziua de 10 Ian. a. c., la Curtea Criminală a Tribunalului local, s'a judecat procesul individului Rigo Alexandru, acuzat de omor asupra lui Iosza Alexandru. Crimă săvârșită în noaptea de 28 spre 29 Aprilie 1940.

Curtea Criminală a condamnat pe susnumitul ucigaș la 6 ani închisoare corecțională, 5 ani degradare civilă, 60.000 lei despăgubiri civile și 2000 lei cheltuieli penale.

Gardianul Mirișan Dumitru a arestat pe individul Barna Andrei, care a adus injurii Statului Legionar.

După dresarea actelor de dare în judecată, Barna Andrei a fost pus în libertate.

În noaptea de 9 Ian. au fost arestați pungașii de buzunare Botez Const. și Ian. Marin, care au vrut să mituiască pe gardianul Oanea Paul cu 1000 lei, pentru a-i face scăpați. Ambii indivizi au fost depuși la Chestură, împreună cu corpul delict al mitei.

În dimineața zilei de 10 Ian. la ora 6.35 la Banca de Economii din Sibiu, suc. Brașov, s'a declarat un început de incendiu, care a fost repede localizat.

Prin decizia Ministerului de Interne, reședința plășii Săcele a fost mutată din Brașov în com. Cernatu începând cu ziua de 20 Ian. 1941, unde funcționează și până în anul 1950.

Dr. ELENA BOLOGA și-a deschis cabinet medical în Str. Castelului 94, Telefon 2461, unde consultă pentru boli de copii și interne între orele 3-6 după masă. Röntgen, Quarz.

Râul Vistula devine o mare cale de navigație

— O cale fluvială lungă de 900 Km —

Varșovia, 8. — De curând au fost terminate planurile pentru transformarea Vistulei într-o mare cale de navigație și pentru unirea Vistulei cu rețelele de navigație germane și rusești. Potrivit acestor planuri, Vistula va fi navigabilă de la vărsare epână la Cracovia, pe o lungime de 900 km., de vapoare cu un tonaj de 1000 tone. Printr'un braț al canalului Oder—Dunăre, a cărui construcție este în curs, Vistula va fi legată de rețelele de navigație germane. Acest canal proiectat, ocolește în Sud ținutul carbouifer din Silezia superioară, trece la Smolice peste Vistula și continuă — în formă de canal secundar — în sudul Vistulei până

la Cracovia. Pentru reglementarea cursului Vistulei și pentru evitarea pericolului revărsărilor, s'a prevăzut construcția a 15 baraje pentru un volum de 1,1 milioane mc. de apă, îndeosebi în regiunea fluviilor Dunajec, Wiesloka și San. Deasemenea vor fi construite porturi pentru imbarcare și debarcare, porturi de iarnă etc. Porturile Varșovia, Cracovia și Sandomierz vor fi mărite.

În cadrul marelui proiect, pentru a cărei realizare s'au prevăzut aproximativ 1,5 miliarde mărci, intră și crearea unei flote fluviale a Vistulei și construirea unor șantiere pentru vasele necesare.

Axente A. Halmagiu

Bonbonerie și fructărie
Brașov, Str. Reg. Carol I. 44

Incurățați comerțul românesc!

Cumpărând dela

„Librăria Noastră”

Gheorghe Rucăreanu

BRAȘOV, Strada Regele Mihai 20 TELEFON 22.29

Atențiune Automobilisti!

Orice reparații de cauciuc se execută la timp și cu garanție numai în atelierul nou de vulcanizare

Emil Cozma

BRAȘOV, Cuza Vodă No. 2
Refugiat din Târgu-Mureș

ABONAMENTE:

Pentru țărani . . . 200 Lei anual
Pentru intelectuali (ediția de Brașov) . . . 500 Lei „
Industrii 1000 Lei „
Abonam. de sprijin 2000 Lei „

Abonamentele și orice inserări sau publicațiuni se trimit pe adresa: **Administrația „Gazeta Transilvaniei”** Calea Victoriei 35, Brașov.

Primăria com. Sânpetru. — Jud. Brașov.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că, comuna Sânpetru dă în întreprindere prin dijmă, exploatarea materialului Lemnos din parchetele anilor 1937/38—1940/41, compus din 320 buc. fagi marcați din pădurea com. situată pe hotarul comunei Măieruș „Seria C. Valea Primului Pârâu”, prin licitație publică, care se va ține în ziua de 1 Febr. 1941, orele 10, în localul primăriei comunei Sânpetru.

Licitația se va ține cu respectarea disp. art. 88—110 din L. C. P. și normelor generale pentru ținerea licitațiilor la administrații publice, cu oferte scrise și sigilate.

Prețul de strigare al dijmii este dela 43% în sus.

Ofertanții vor depune o garanție provizorie de Lei 5000 în numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetul de sarcini se poate vedea în orele de serviciu în biroul notarial.

În cazul când licitația va rămâne fără rezultat, se va ține o a doua licitație în aceleași condițiuni și loc în ziua de 17 Febr. 1941, orele 10, fără altă publicațiune.

Sânpetru, la 4 Ian. 1941.

Primar: *Mih. Hierscher* Notar: *Ch. Otters*

Manifestația muncitorimeii germane la Brașov

Brașov, 11.— Miercuri seara, organizația muncitorimeii germane din Brașov a organizat înălta manifestație în masă a muncitorimeii germane, în sălile „Reductei”. Circa 1500 muncitori germani au luat parte. Printre cei prezenți am remarcat pe dd. av. Traian Marian, șeful organizației legionare, Petre Baicu, președintele Camerei de Muncă, șef de fiint Kurt Fromm, șeful corpului muncitorimeii germane Fritz Cloos, Karl Hornung, organizatorul din localitate, Radu Avram etc. D. K. Hornung a deschis manifestația, salutând oaspeții legionari și germani. Prin biruința armelor germane și a Mișcării Legionare s'a ajuns la organizarea muncitorimeii naționaliste germane dela noi. D. Fr. Cloos a spus apoi că prin național-socialism se vor soluționa problemele muncitorești. Oratorul s'a ocupat de cele rganisme vitale sociale: familia, vecinătatea și socialismul tuturor celor care înfăptuiesc. D. Kurt Fromm, șeful fiintului Transilvania, a vorbit pe larg despre obligațiunile naționaliste ale muncitorimeii, care abia acum începe să fie cuprinsă în sânul etern al grupării etnice.

Prima manifestație de masă a camarazilor din CMG Brașov, a decurs într'un cadru sobru și impresionant.

Lipsă mare de alimente și materii prime în Egipt

Beyruth, 11 (Ceps).— După cum se comunică din Cairo, cercurile economice egiptene sunt foarte neliniștite de continua creștere a insuficienței materiilor prime și a articolelor de necesitate zilnică. Pentru liniștirea măcar în parte a populației, s'a anunțat prin presă că într'un port, care n'a fost numit, se așteaptă în curând sosirea unor vapoare cu mari cantități de alimente. La fel și lipsa de cărbuni devine din ce în ce mai pronunțată. Locomotivele folosesc, de exemplu, de mai mult timp, semințe de bumbac amestecate cu praf de cărbune. Brutării din Alexandria au anunțat zilele acestea că nu mai pot coace pâine din lipsă de combustibil. Din cauza rechizițiilor efectuate de armata engleză, se simte o mare lipsă de ulei și benzină. După o informație a ziarului „El Mokkatam” din Cairo, toate categoriile de medicamente mai principale sunt deasemenea terminate și nu pot fi înlocuite cu altele.

